

Parent-teacher collaboration: continuity and change perspective

Mikołaj Winiarski

PEDAGOGIUM College of Social Sciences, Warsaw, Poland

ABSTRACT

The author focuses his attention on the relationship: the school (teachers) – the family (parents), exposing its theoreticality (reflection in the general thought of social educators and sociologists of education), its empirical and diagnostic dimension (that is the realities in this respect), and a projection dimension (various attempts of creating teacher-parent-pupil relationship models). He bases his original model upon the imperative which is assuming the coexistence of three dimensions: 1) continuous presence of teachers and parents in the form of accompanying children-pupils in the process of their education and upbringing, 2) action commonality based on cooperation, partnership and shared responsibility, 3) proximity between persons – spatial, temporal, and socioemotional.

Key words: school, family, intersubjective relation, collaboration, education, community school, partnership, school socialization.

Współpraca rodziców i nauczycieli – perspektywa kontynuacji i zmiany

Mikołaj Winiarski

PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Nauk Spoecznych, Warszawa, Polska

STRESZCZENIE

Autor koncentruje swoją uwagę na relacji: rodzina (rodzice)–szkoła (nauczyciele). Wyodrębnia w tekście artykułu trzy części. W pierwszej – próbuje dotrzeć do sedna, istoty zjawiska współpracy/współdziałania w obszarze edukacji, a w szczególności jej wersji podmiotowo-przedmiotowej zawężonej, czyli dotyczącej układu rodzice–nauczyciele. Na tej drodze dokonuje wnikliwego oglądu wielu określeń, definicji, ujęć opisowych relacji współpracy. Na końcu buduje przejrzyste ustrukturyzowany zestaw konstytutywnych atrybutów współpracy, które traktuje nie tylko jako cechy (miary) opisu, ale także kryteria jej obecności lub jej braku.

Część druga tekstu dotyczy walorów społeczno-edukacyjnych współdziałania rodziców i nauczycieli. Uwzględnia tutaj walory poznawczo-kształcące, wychowawczo-socjalizujące, integracyjne (wspólnotowe), pomocowo-wspierające odnoszące do rodziny jak i szkoły prakseologiczne i humanizacyjno-etyczne.

W trzeciej części autor próbuje odpowiedzieć na pytanie szczególnej wagi: jak wyglądała teoretyczność (refleksja ogólna) relacji rodzina–szkoła w okresie socjalizmu (dominacji pedagogiki dyrektywnej, instrumentalnej) oraz w okresie wielkiej transformacji, czasu kreowania się pedagogiki wyzwalaającej i krytycznej? W odpowiedzi na to pytanie wyraźnie zaznacza się trend od quasi-teoretyczności do wielowymiarowej, autentycznej teoretyczności.

Słowa kluczowe: szkoła, rodzina, relacja międzypodmiotowa, współpraca, edukacja, szkoła środowiskowa, partnerstwo, uspołecznienie szkoły.